

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสัมภาษณ์ประเภทของการอบรมเลี้ยงดู เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น มีจำนวน 15 ข้อ ในขอบเขตของการอบรมเลี้ยงดู 3 แบบ คือการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย(การไร้เหตุผล) แบบเข้มงวดกวดขัน(การลงโทษ)และแบบปล่อยปละละเลย (ความไม่เอาใจใส่)

ก. ลักษณะของแบบสัมภาษณ์ประเภทของการอบรมเลี้ยงดู สร้างเป็นข้อคำถามที่เป็นสถานการณ์แล้วให้เด็กตัดสินใจการกระทำของพ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดู โดยมี 3 ตัวเลือก ซึ่งตัวเลือกแต่ละตัวจะแทนการอบรมเลี้ยงดูแต่ละแบบ ซึ่งจะนำมาใช้ตัดสินใจกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใดแบบหนึ่งโดยใช้เกณฑ์ดังนี้

เด็กเลือกคำตอบการเลี้ยงดูแบบใด มีจำนวนข้อมากที่สุด จะถือว่าเด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบนั้น จำนวนข้อที่เด็กเลือกในการอบรมเลี้ยงดูแต่ละแบบนี้ จะต้องแตกต่างกัน ไม่ต่ำกว่า 20 % ของจำนวนข้อทั้งหมด แบบสัมภาษณ์ประเภทของการอบรมเลี้ยงดูมี 15 ข้อ ดังนั้นจึงต้องต่างกันอย่างน้อย 3 ข้อ ตัวอย่างเช่น เด็กเลือกคำตอบของการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย 8 ข้อ แบบเข้มงวดกวดขัน 5 ข้อ และแบบปล่อยปละละเลย 2 ข้อ จะถือว่าเด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เพราะเด็กเลือกจำนวนข้อจากการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยสูงสุด แต่ถ้าเด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย 6 ข้อ แบบเข้มงวดกวดขัน 8 ข้อ และแบบปล่อยปละละเลย 1 ข้อ จะไม่ถือว่าเด็ก

ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันเพราะจำนวนข้อจากการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และแบบเข้มงวดกวดขันต่างกันเพียง 2 ข้อ ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงต้องสัมภาษณ์เด็กที่เลือกตอบได้ตรงตามเกณฑ์เพิ่มขึ้น

ข. ลำดับขั้นในการสร้างแบบสัมภาษณ์ประเภทของการอบรมเลี้ยงดู

1. ศึกษาความหมายของการอบรมเลี้ยงดู ประเภทต่าง ๆ ของการอบรมเลี้ยงดูและศึกษาสถานการณ์ที่จะนำมาใช้เป็นคำถามและคำตอบจากหนังสือ เอกสาร วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วจึงสร้างแบบสัมภาษณ์ประเภทของการอบรมเลี้ยงดู

2. การหาค่าความตรงของแบบสัมภาษณ์ประเภทของการอบรมเลี้ยงดู ผู้วิจัยใช้ความตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการศึกษา คำนจติวิทยา และผู้ประสบการณ์ในการสอนเด็กชั้นประถมศึกษา 3 จำนวน 13 ท่านตรวจสอบดูในคานเนื้อหาและการใช้ภาษาเพื่อให้แบบสัมภาษณ์ประเภทของการอบรมเลี้ยงดูมีความถูกต้องเหมาะสม

3. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ประเภทของการอบรมเลี้ยงดู โดยนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษา 3 โรงเรียนบ้านหนองบัวที่ไม่ใช่โรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างประชากรจำนวน 30 คน เป็นชาย 15 คน หญิง 15 คน ใช้วิธีสอบซ้ำ (Test-Retest) ห่างกัน 2 สัปดาห์ โดยทดสอบเป็นรายบุคคลแล้วนำคะแนนความถี่ที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่น ใช้หลักการคลาดเคลื่อน 20 % คือตัวอย่างประชากร 30 คน ให้คลาดเคลื่อนหรือเปลี่ยนประเภทของการอบรมเลี้ยงดูระหว่างครั้งแรกและครั้งหลังได้ 6 คน แต่ผลการทดลองคลาดเคลื่อนไปเพียง 3 คน (อยู่ในภาคผนวก ค.) ฉะนั้นจึงถือว่าแบบสัมภาษณ์ประเภทของการอบรมเลี้ยงดูนี้มีค่าความเชื่อมั่นได้

2. แบบสอบระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นแบบสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีทั้งหมด 10 สถานการณ์เพื่อใช้วัดระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษา 3 ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันว่าจะมีระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในขั้นใด

ก. ลักษณะของแบบสอบถามระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม

แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยรูปภาพ คำอธิบายประกอบสถานการณ์พร้อมทั้งคำถามและคำตอบชนิด 4 ตัวเลือก ซึ่งตัวเลือกแต่ละตัวจะแทนระดับขั้นการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่คัดแปลงจากทฤษฎีของโคลเบอร์ก แต่ละสถานการณ์สร้างจากหัวข้อที่เป็นปัญหาทางจริยธรรมในคาน 1. การไม่ประทุรกายต่อร่างกายของบุคคลและสัตว์ 2. ความเมตตากรุณา 3. การไม่โลภและไม่ขโมย 4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ 5. การไม่ละเมิดของรักของผู้อื่น 6. การไม่พูดปด ไม่บิดเบือน ไม่อำพรางความจริง การไม่ยุยงให้เกิดความแตกแยก ไม่พูดคำหยาบ 7. ความเป็นผู้มีสติรู้จักยับยั้งชั่งใจ รู้ลึกผิดชอบชั่วดี 8. ความซนหมั่นเพียร 9. ความกตัญญูกตเวที และ 10. ความซื่อสัตย์สุจริต หัวข้อจริยธรรมทั้ง 10 คานนี้ คานที่ 1-7 เมืองชัย ทาเจริญศักดิ์ ใคสำรวจพบว่า พ่อ แม่ ผู้ปกครองทางบ้านส่วนใหญ่ใคปลูกฝังจริยธรรมคานต่าง ๆ นี้อยู่แล้ว ส่วนคานที่ 8-10 ผู้วิจัยใคมาใคโดยการใคหนีคดีปริญญาตรีศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา ชั้นปีที่ 2* จำนวน 10 คน เลือกหัวข้อจริยธรรมจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2522² ที่เหลือจากข้อที่ 1-7 แล้ว ใน 23 ข้อที่เหลือ หัวข้อใคที่เห็นว่าสำคัญควรปลูกฝังใคเกิดมีขึ้นในบุตรหลานของใคโดยยึดเอาหัวข้อคานที่มีความถี่สูงที่สุดจากที่ 1-3 จึงใคหัวข้อจริยธรรมคานที่ 8-10

¹เมืองชัย ทาเจริญศักดิ์, "การสำรวจความรู้และทัศนคติและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมปีที่สี่ในโรงเรียนใคโครงการกรุงเทพฯ-ธนบุรี ปีการศึกษา 2505," (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2506), หน้า 10.

²กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2521), หน้า 264-307.

*เลือกเอาเฉพาะบุคคลที่มีครอบครัวและมีบุตรแล้วเท่านั้น

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมมีดังนี้

- ถ้าเลือกคำตอบที่แสดงการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นที่ 1 ให้ 1 คะแนน
 ถ้าเลือกคำตอบที่แสดงการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นที่ 2 ให้ 2 คะแนน
 ถ้าเลือกคำตอบที่แสดงการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นที่ 3 ให้ 3 คะแนน
 ถ้าเลือกคำตอบที่แสดงการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นที่ 4 ให้ 4 คะแนน

ข. ลำดับขั้นในการสร้างแบบสอบระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม

1. ศึกษาความหมายของจริยธรรม และหัวข้อจริยธรรมทั้ง 10 ด้านที่จะทำการศึกษา
2. ศึกษาทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก
3. สร้างสถานการณ์ที่เป็นปัญหาทางจริยธรรมในค่านที่จะศึกษาพร้อมทั้งคำถามและคำตอบที่เป็นตัวเลือก แล้วนำไปวาดภาพประกอบ
4. นำแบบสอบระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมไปหาความตรงเชิงประจักษ์ โดยให้ครูทรงคุณวุฒิ 13 ท่าน ที่ตรวจแบบสัมภาษณ์ประเภทของการอบรมเลี้ยงดูมาแล้ว ตรวจสอบทางคานเนื้อหาและการใช้ภาษา
5. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม โดยนำไปทดลองใช้กับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองบัว ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 30 คน ชุดเดิม แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach)¹ ได้ค่าความเชื่อมั่น $\alpha = 0.79$

---

¹อนันต์ ศรีโสภาก, หลักการวิจัยเบื้องต้น (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520), หน้า 153.

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา 2523 จำนวน 96 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. สุ่มตัวอย่างอำเภอมา 8 อำเภอ จากจำนวน 16 อำเภอ โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling)
2. สุ่มตัวอย่างโรงเรียนจากอำเภอดังกล่าวมาอำเภอละ 1 โรงเรียน รวมเป็น 8 โรงเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) เลือกเอาเฉพาะโรงเรียนที่มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อย่างต่ำ 80 คนขึ้นไป¹ เพื่อให้มีโอกาสในการที่จะเลือกนักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูได้หลาย ๆ แบบ
3. สุ่มตัวอย่างนักเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) กับนักเรียนในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากข้อ 2 เป็นชาย 6 คน หญิง 6 คน รวม 12 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมด 96 คน

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

1. นำแบบสัมภาษณ์ประเภทของการอบรมเลี้ยงดูไปสัมภาษณ์เด็กเป็นรายบุคคล เพื่อจำแนกว่าเด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใด โดยถือเอาคะแนนความถี่อันสูงสุดเป็นเกณฑ์ และต้องแตกต่างจากความถี่ของการอบรมเลี้ยงดูแบบอื่น ๆ ตั้งแต่ 20 % ขึ้นไปของจำนวนข้อ คะแนนความถี่ในการอบรมเลี้ยงดูแบบใดสูงสุดถือว่าเด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบนั้น ๆ

---

¹กระทรวงมหาดไทย, กองการศึกษาประชาบาล, ทำเนียบโรงเรียนประชาบาลสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด (เอกสารอัดโรเนียว, 2522).

2. นำแบบสอบระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมไปดำเนินการทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผ่านการสัมภาษณ์ประเภทของการอบรมเลี้ยงดูมาแล้ว และนำมาตรวจให้คะแนน นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์เพื่อทดสอบกับสมมุติฐานต่อไป

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

1. การสถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทนค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทนจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N}}$$

เมื่อ S.D. แทนค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทนค่าคะแนนดิบ

$\bar{X}$ แทนค่าคะแนนเฉลี่ย

N แทนจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

¹ ประคอง กรวรรณสุด, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2520), หน้า 40.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 49.

2. วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของ
กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน ใช้สูตร

$$F = MS_b / MS_w$$

เมื่อ F แทนค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
 MS_b แทนค่าคะแนนเฉลี่ยของผลต่างกำลังสองระหว่างกลุ่ม
 (Between - groups)
 MS_w แทนค่าคะแนนเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม
 (Within - groups)

เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ก็ทำการเปรียบเทียบ
ความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้ q - Statistic แบบ Newman Keuls²

3. ทดสอบความแตกต่างระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรม
เลี้ยงดูแบบเดียวกัน ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S^2}{n}}}$$

เมื่อ t แทนค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
 $\bar{X}_1$ แทนค่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนชาย

¹ วิเชียร เกตุสิงห์, สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย (ัดโรเนียว, 2522),
หน้า 65.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 76.

³ ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, หน้า 88.

$\bar{x}_2$ แทนค่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหญิง
 $(\bar{x}_1 - \bar{x}_2)$ แทนค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของความแตกต่างระหว่างมัชฌิมเลขคณิต

4. เกณฑ์การพิจารณาคำมัชฌิมเลขคณิตของคะแนนระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม
 ในด้านต่าง ๆ มีดังนี้

3.51-4.00	ถือว่ามึ่ระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม อยู่ในชั้นที่ 4
2.51-3.50	ถือว่ามึ่ระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม อยู่ในชั้นที่ 3
1.51-2.50	ถือว่ามึ่ระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม อยู่ในชั้นที่ 2
1.00-1.50	ถือว่ามึ่ระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม อยู่ในชั้นที่ 1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย